

персоналізованою та зважати на індивідуальні потреби та можливості кожного учня, а не цілого класу. Також, в умовах воєнного стану в Україні, слід пам'ятати про психологічний супровід навчально-виховного процесу. Потрібно говорити з дітьми про війну, вказувати на єдність солдат, волонтерів та всієї нації, уникати негативних емоцій, змодельовувати дії у разі сигналу повітряної тривоги. Завдання вчителя – створити безпечні і сприятливі умови для навчання і розвитку учнів.

Варто зазначити, що застосування технологій змішаного навчання має низку труднощів. До них можна віднести:

- вчитель і учень повинні володіти високими навиками роботи з комп'ютером;
- підбір завдань і посилань на електронні ресурси вимагають витрати додаткового часу;
- учні не завжди навчені опрацьовувати самостійно матеріал;
- всі учасники освітнього процесу повинні мати якісний доступ до інтернету та сучасні гаджети.

Технології змішаного навчання дозволяють перейти до нової системи освіти. Така система матиме гнучкий графік та індивідуальний підхід до кожної дитини.

Отже, в умовах воєнного стану, змішане навчання є однією з найефективніших методик навчання. Воно дозволяє використовувати сильні сторони традиційного навчання в поєднанні з сучасними цифровими технологіями, формує інформаційно грамотного та компетентного випускника закладу загальної середньої освіти.

Список використаних джерел

1. Кривонос О. М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні: навч. посібн./О. М. Кривонос – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 182 с.
2. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://cutt.us/2uaJJ> (дата звернення: 07.11.2022).
3. Качук Г. В. Змішане навчання та особливості використання ротаційної моделі у навчальному процесі. Інформаційні технології в освіті. 2017. № 4 (33). С. 143–156.

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Калаур Світлана Миколаївна

доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
svitlanakalaur@gmail.com

Діда Галина Анатоліївна

аспірантка кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
galya_dida@ukr.net

Модернізація освіти неможлива без використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі. Найважливішими ресурсами

комп'ютеризації в освіті є апаратне, програмне та контентне забезпечення. Ефективність інформаційних технологій залежить від того, як ми їх використовуємо, способів і засобів, за допомогою яких ці технології використовуються.

На практиці під освітніми інформаційними технологіями розуміють усі технології, що використовують спеціалізовані технічні носії інформації (комп'ютери, аудіо, відео тощо). Термін «інноваційні інформаційні технології в освіті» виник у період широкого використання персональних комп'ютерів у педагогічній діяльності. Інакше кажучи, будь-яка педагогічна технологія є інформаційною технологією, оскільки в основі технологічного процесу навчання лежить інформація та її перетворення. Інший термін для навчання техніці за допомогою персональних комп'ютерів – комп'ютерні технології.

Комп'ютерні технології розвивають ідеї програмованого навчання, відкривають нові, ще не досліджені технологічні варіанти навчання, пов'язані з унікальними можливостями сучасних персональних комп'ютерів і телекомунікацій. Комп'ютерні, або нові, інформаційні технології навчання – це «процеси підготовки та передачі інформації здобувачу освіти, засобом здійснення яких є персональний комп'ютер» [2].

Мета сучасних інформаційних технологій в освіті – це розвиток та формування вищих психічних функцій і різноманітних якостей особистості, таких як відповідальність, критичність, освіченість, самостійність, рефлексивність тощо. У технологічному середовищі у здобувачів більш чітко проявляються різноманітні види діяльності: розвиток, спілкування та саме навчання. Сучасні інформаційні технології в умовах сьогодення не просто комп'ютер або планшет, вони є джерелом інформації, інструментом її перетворення та універсальною комунікаційною системою, що забезпечує взаємодію всіх суб'єктів дидактичної системи, які спілкуються опосередковано через комп'ютерні програми.

Пріоритетним завданням використання сучасних інформаційних технологій є розширення інтелектуальних можливостей особистості. Нині змінюється саме поняття освіти: засвоєння знань поступається місцем умінню користуватися інформацією, отримувати її за допомогою персонального комп'ютера [1].

Комунікація за допомогою сучасних технічних засобів забезпечує реалізацію та створює умови використання нових інформаційних технологій в процесі освіти здобувачів. Це дає всім суб'єктам освітнього процесу можливість оволодіти новітніми технічними методами та вміння використовувати програмні продукти для набуття навичок методів перетворення та засвоєння інформації. Між технологіями, які дають можливість засвоєння навчальних матеріалів, і технологіями, які включають ініціативу у здобувачів освітнього процесу, пріоритет слід віддавати тим, які є базовими технічними елементами освітнього процесу.

Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі дає змогу викладачу урізноманітнити заняття, зробити його більш цікавим та легко доступним для засвоєння здобувачами освіти, що у свою чергу дозволяє виділити більшу частину заняття саме для «живого» спілкування зі здобувачами.

Інтерактивне заняття відрізняється від звичайного своєю структурою. До її складу входять елементи, які відносяться до «інтерактивної моделі навчання». Це різноманітні сучасні інформаційні технології, прийоми та методи, які дозволяють зробити заняття незвичайним та цікавішим.

У процесі дослідницької діяльності із використанням ІКТ здобувачі «відкривають» знання самостійно, а не отримують їх у «готовому» вигляді. Викладач лише спрямовує і «підбиває» результат такої діяльності, надаючи необхідні алгоритми дії. Результатом використання цього методу є динамічний розвиток здібностей (інтелектуальних, комунікативних, творчих тощо) та підвищення якості дослідницьких робіт здобувачів.

Використання мультимедійних технологій дозволяє, за допомогою публічних виступів, підвищити у суб'єктів освітнього процесу мовленнєву майстерність, навички самопрезентації та способи зняття емоційної напруги перед виступом. Презентуючи дослідницькі проекти, здобувачі застосовують отримані знання практично, виробляють необхідні для життя якості, а саме: ініціативність, самостійність, зібраність.

Широке застосування сучасних інформаційних технологій здатне значно підвищити ефективність активного навчання за всіма формами організації навчального процесу. Рівень розвитку наявних технічних засобів дозволяє змінити підходи до застосування сучасних інформаційних технологій в освіті. Підвищення можливостей комп'ютерів (телефонів, планшетів) у поданні освітньої інформації дає змогу впливати на сприйняття інформації, створюючи у такий спосіб більш ефективне освітнє середовище, а поширення мережевих технологій забезпечує практичне використання систем навчання де завгодно з орієнтуванням на індивідуальні можливості та потреби здобувачів.

Як показує практика, активні форми навчання допомагають кожному, хто навчається розвивати логічне мислення, роблять його більш дисциплінованим та зацікавленим до процесу навчання. Якщо активні форми навчання побудовані на цікавості та взаєморозумінні, то всі, хто навчається, будуть швидко залучені в цей процес і проявлять себе як унікальні особистості. А це важливо для розвитку будь-якої особистості, яка має виражатися у найяскравіших своїх проявах. Активна позиція у навчанні надалі може стати гарною звичкою, яка виховує у того, хто навчається, потребу займати активну позицію у своєму житті.

Інформаційні технології, разом із правильно підібраними (або спроектованими) технологіями навчання, створюють необхідний рівень якості, варіативності, диференціації та індивідуалізації навчання та виховання.

Список використаних джерел

1. Чудеса А. М. Інформаційно-цифрова компетентність педагога. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Досвід роботи вихователів ЗДО: практичні розробки та теоретичні надбання». 20 листопада 2020 р. м. Житомир. Центр Прогресивної Освіти «Генезум». URL: <https://genezum.org/library/informaciyno-cyfrova-kompetentnist-pedagoga> (дата звернення: 06.11.2022).
2. Шаповалова Н. Н., Печенін Р. В., Печеніна Н. А. Розробка навчальної платформи для побудови, навчання та дослідження моделей штучного інтелекту. Гірничий вісник : науково-технічний збірник. Кривий Ріг, 2018. Вип. 104. С. 136–142.